

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ
ข้อมูล ณ วันที่ 14 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2568

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

1. ชื่อ - สกุล นายประหยัด จันดา
2. เลขประจำตัวประชาชน
3. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 498 หมู่ที่ 3 ตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ
โทรศัพท์ .081-9348859 Facebook - Line -
ปีเกิด พ.ศ. 2504
4. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
5. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี
สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก
คณะ/สาขาวิชา คณะบริหารธุรกิจ สาขาการเงินการธนาคาร
6. อาชีพปัจจุบัน
 - ☒ 6.1 ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
 - ☐ 6.2 ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
7. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร 200,000 – 300,000 บาท/ปี
8. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. 2560

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

1. สินค้าหลัก ปลานิล กุ้งขาว
2. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน 1 แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย
พื้นที่การเลี้ยงปลานิลกุ้งขาวบนพื้นที่ 150 ไร่
3. ฐานเรียนรู้ จำนวน 6 ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย
 1. ฐานเรียนรู้การเลี้ยงปลานิลและกุ้งขาว

2. สถานีเรียนรู้การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ

3. สถานีเรียนรู้ปรัชชีครัวเรือนและต้นทุน

4. สถานีเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

5. สถานีเรียนรู้พลังงานแสงอาทิตย์

6. สถานีเรียนรู้การทำน้ำหมักชีวภาพ

4. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน.1.หลักสูตร ประกอบด้วย

4.1 หลักสูตรหลัก จำนวน 1 หลักสูตร ประกอบด้วย

การเลี้ยงปลานิล กุ้งขาวแบบผสมผสานเพื่อการผลิตที่ยั่งยืน

4.2 หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุมาจำนวน 1 หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

การเลี้ยงปลานิล กุ้งขาวแบบผสมผสานเพื่อการผลิตที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- 1) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและเทคนิคการเลี้ยงปลานิลและกุ้งขาวอย่างถูกวิธี
- 2) เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาสุขภาพสัตว์น้ำและสิ่งแวดล้อมในการเลี้ยงได้
- 3) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่ตนเองและชุมชน
- 4) เพื่อสร้างเครือข่ายผู้เลี้ยงและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มเกษตรกร

เนื้อหาหลักสูตร

1) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเลี้ยงปลานิลและกึ่งขาว

ปลานิล : - ชีววิทยาและวงจรชีวิตของปลานิลที่สำคัญทางการค้า

- สายพันธุ์ปลานิลที่นิยมเลี้ยงและคุณสมบัติเด่นของแต่ละสายพันธุ์
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตและการเลี้ยงปลานิล (อุณหภูมิ, pH, ออกซิเจน)

กึ่งขาว : - ชีววิทยาและวงจรชีวิตของกึ่งขาว (กึ่งแวนนาไม)

- สายพันธุ์กึ่งขาวที่นิยมเลี้ยงและคุณสมบัติ
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตและการเลี้ยงกึ่งขาว

2) การเตรียมบ่อและการจัดการคุณภาพน้ำ การเลือกพื้นที่และการออกแบบบ่อ:

3) การจัดการอาหารและเทคนิคการให้อาหาร

4) การบริหารจัดการโรคและการป้องกัน

5) การเลี้ยงปลานิลและกึ่งขาวแบบผสมผสาน

รูปแบบการถ่ายทอด

1) การบรรยาย: เน้นการให้ความรู้พื้นฐาน ทฤษฎี และหลักการสำคัญต่างๆ โดยผู้เชี่ยวชาญ

2) การสาธิต: แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานจริง เช่น การเตรียมบ่อ การตรวจสอบคุณภาพน้ำ การให้อาหาร และการสังเกตอาการสัตว์ป่วย

3) การฝึกปฏิบัติ: เปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมได้ลงมือปฏิบัติจริง เช่น การใช้ชุดทดสอบคุณภาพน้ำ การคำนวณอัตราการให้อาหาร และการตรวจสอบสุขภาพสัตว์น้ำ

4) การดูงาน/เยี่ยมชมฟาร์ม: พาผู้เข้าอบรมไปศึกษาดูงานจากฟาร์มเลี้ยงปลานิลและกึ่งขาวที่ดำเนินการอยู่จริง เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเรียนรู้จากสภาพจริง

5) การอภิปรายกลุ่ม: ส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ และซักถามข้อสงสัยระหว่างกัน

6) เอกสารประกอบการอบรม: จัดทำเอกสารประกอบการบรรยาย คู่มือการปฏิบัติ และแหล่งข้อมูลอ้างอิงเพิ่มเติม

5. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

มีการประชุมจัดทำแผนอย่างสม่ำเสมอผ่านการประชุมคณะกรรมการ ศพก อำเภอเมืองสมุทรปราการ และมีการนำข้อเสนอผ่านการประชุมคณะกรรมการ ศพก ระดับจังหวัดเพื่อสะท้อนถึงปัญหาและวิธีแนวทางการแก้ไขปัญหา

6. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

มีการประชุมทำแผนการขับเคลื่อน ศพก. ในการประชุมคณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอเพื่อจะได้ดำเนินการจัดทำแผนการแก้ไขปัญหาในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรปราการ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

1. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

1.1 แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

1) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

- เริ่มต้นรุ่นพ่อแม่ นายประหยัด จันดา ประธานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองสมุทรปราการ เกษตรกรต้นแบบอำเภอเมืองสมุทรปราการ ประกอบอาชีพ เกษตรกร (ประมง) ซึ่งเป็นอาชีพที่สืบต่อจาก รุ่นพ่อ แม่ ซึ่งเลี้ยงปลาสด ปลาดุก กุ้งกุลาดำ แต่ได้ผลผลิตไม่ดี จึงทำบ่อและเลี้ยงปลานิล/กุ้งขาว ในที่สุดประกอบกับเกษตรกรต้นแบบมีความรู้ด้านการเพาะพันธุ์ลูกปลา เช่น ปลานิล ปลาดุก จึงนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ประกอบอาชีพ จนประสบความสำเร็จทุกวันนี้

2) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

- เริ่มต้นยังไม่รู้วิธีการปรับตัวในการเลี้ยงปลาให้ประสบความสำเร็จ ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิตก็มีการลองผิดลองถูกเพื่อดำเนินการเลี้ยงให้ประสบความสำเร็จ ประกอบกับในปัจจุบันสภาพน้ำในปัจจุบันไม่ได้สะอาดดีเหมือนสมัยก่อนจึงส่งผลต่อการเลี้ยงปลาในปัจจุบัน

1.2 รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

1. การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

มีการปรับการเลี้ยงสัตว์น้ำโดยการปล่อยการเลี้ยงปลานิลปนกับกุ้งขาวซึ่งจะส่งผลดีต่อการปล่อยปลา การเจริญเติบโต รวมถึงช่วงการขายสัตว์น้ำได้เป็นช่วงๆ ซึ่งการเลี้ยงแบบผสมผสานแบบนี้จะส่งผลดีกว่าการเลี้ยงแบบเดี่ยวๆ

1. อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

- มีการปรับปรุงการเลี้ยงปลาแบบผสมผสาน และเลี้ยงแบบไม่แน่นจนเกินไปเพื่อให้มีการเจริญเติบโตที่ดีของปลา และทำให้ปลาไม่เป็นโรคนำก็จะส่งผลต่อการลดค่าใช้จ่ายในเรื่องการดูแลเรื่องโรคของปลาในบ่อรวมถึงการเจริญเติบโตที่ดีขึ้นของปลาในบ่อด้วย

2. อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

- มีการปรับเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงจากการเลี้ยงปลาแบบเดี่ยวๆหรือการเลี้ยงกุ้งๆมาเลี้ยงเป็นการเลี้ยงปลานิลปนกุ้งขาวเพื่อลดปัญหาการจับสัตว์น้ำขายที่เดียวทั้งช่วงและต้องใช้เวลารอรวมถึงลดโรคบางชนิด การเลี้ยงร่วมเพื่อการเจริญเติบโต ตัดรอบเวลาขายที่ดีกว่าการเลี้ยงแบบเดี่ยวๆ

2. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

2.1 สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

1) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด 2 ชนิด ประกอบด้วย

2.1) ปลานิล จำนวน 1,000-15,000 ตัว/ไร่

2.2) กุ้งขาว จำนวน 10,000-15,000 1 เดือนปล่อยครั้ง 1ปี ได้ 7 ครั้ง

2.2 ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

1) สินค้า ปลานิลและกุ้งขาว มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

1.1) ปลานิล เป็นเงิน 120,000 บาท/ไร่

1.2) กุ้งขาว เป็นเงิน 60,000 บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต 180000 บาท/ไร่

รายได้ 200,000 - 360,000บาท/ไร่

2.3 รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

1) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ปลานิลกุ้งขาว

เฉลี่ยรายได้เดือนละ 25,000 บาท/เดือน

2) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ..ปลานิลกุ้งขาว เฉลี่ยรายได้ปีละ 300,000บาท/ปี

2.4 ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง

เกิดการพึ่งพาตนเอง มีความมั่นคงทางอาหารและรายได้ รวมถึงสุขภาพกายและใจที่ดี ได้ออกกำลังกาย และได้ใกล้ชิดธรรมชาติ ช่วยให้ร่างกายแข็งแรงและจิตใจผ่อนคลาย ลดความเครียด นอกจากนี้ การได้บริโภคอาหารที่สด สะอาด และปลอดภัยที่ปลูกเอง ก็ส่งผลดีต่อสุขภาพโดยตรง อีกทั้งได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้ตลอดเวลา เกิดการพัฒนาทักษะในการทำการเกษตร

ประโยชน์ที่เกิดกับเกษตรกรรายอื่น

เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และองค์ความรู้ แบ่งปันประสบการณ์ องค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทคนิคการทำเกษตรที่ดีให้แก่งานและกัน สามารถสร้างเครือข่ายเกษตรกร และมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันให้คำแนะนำเมื่อมีปัญหา ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีและความเข้มแข็งในกลุ่มเกษตรกร

ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน

เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชน ทำให้เกษตรกรในชุมชนสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ได้จริง และยังเป็นกลไกสำคัญในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อชุมชน

3. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

3.1 เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในงานกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

การเลี้ยงปลาในปัจจุบันไม่ได้ก่อผลเสียในการทำลายสิ่งแวดล้อมแต่ยังเป็นการอนุรักษ์อาชีพในพื้นที่ ซึ่งในปัจจุบันการทำกรเลี้ยงปลาก็มีความยากมากขึ้นเนื่องจากมีโรงงานอุตสาหกรรมรอบข้างส่งผลให้น้ำเน่าเสียมากขึ้น

3.2 ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

นอกจากการเลี้ยงสัตว์น้ำยังมีการปลูกพืชรอบคันบ่อเพื่อเพิ่มผลผลิตอาหารในครัวเรือน เพิ่มพื้นที่สีเขียว รวมถึงการปลูกมะนาวในวงบ่อรอบบริเวณพื้นที่ ศพก เพื่ออนุรักษ์ที่หายากและเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้ชุมชนเมืองด้วย

4. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

4.1 ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

4.1.1 มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

- มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะภูมิศาสตร์ของพื้นที่ ทำให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม เช่น ทราบว่าน้ำในคลองช่วงฤดูกลนี้สามารถนำมาใช้ในการเกษตรได้หรือไม่ น้ำเค็มหรือไม่ หากไม่ทราบสภาวะน้ำในขณะนั้นว่าเป็นเช่นไร ก็อาจทำให้บริหารจัดการน้ำผิดพลาด เกิดความเสียหายกับผลผลิตทางการเกษตรได้

4.1.2 การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

- มีการให้บริการด้านความรู้ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจ รวมถึงเกษตรกรในพื้นที่สามารถใช้สถานที่ในการจัดประชุม อบรมต่าง ๆ ได้ อีกทั้งประธาน ศพก. และสมาชิก สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านต่าง ๆ ได้

4.1.3 การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

- ให้คำแนะนำ และคำปรึกษาทางด้านการเกษตร รวมถึงเป็นตัวกลางในการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐรับคำร้องเรียนจากพื้นที่แจ้งให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบ เพื่อลงมาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้

4.1.4 การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

- ให้บริการด้านความรู้ต่าง ๆ ด้านการเกษตร ศพก.มีแผ่นองค์ความรู้เพื่อให้เกษตรกรหรือผู้สนใจเข้ามาศึกษาได้

4.1.5 การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชนหรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

- มีการจัดอบรมความรู้ ให้กับเกษตรกรผู้สนใจ พร้อมสาธิตวิธีการต่าง ๆ ให้ผู้อบรมเข้าใจ รวมถึงมีการปฏิบัติจริง เพื่อให้เกษตรกรสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปปรับใช้กับพื้นที่ของตนเองได้

4.1.6 การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่

- มีส่วนรวมในการเสนอแผนความต้องการของคนในพื้นที่ เพื่อที่หน่วยงานต่าง ๆ สามารถส่งเสริมให้ตรงความต้องการ

4.1.7 บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

- เป็นผู้ดำเนินการประชุม ปรึกษาหารือ กำหนดแนวทางการดำเนินงานของ ศพก. ให้สอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ และนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเกษตรกรและคนในชุมชน เพื่อรับฟังปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ นำมาปรับปรุงการดำเนินงานของ ศพก.

- ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และองค์กรอื่น ๆ เพื่อขยายโอกาสในการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของ ศพก.

- เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้และเทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมให้กับเกษตรกรในชุมชน

4.2 ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

4.2.1 ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

- ได้เป็นส่วนหนึ่งในการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเกษตรกรในพื้นที่

- ได้เห็นเกษตรกรนำความรู้และเทคโนโลยีที่ได้รับจาก ศพก. ไปปรับใช้ แล้วสามารถ ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต และ สร้างรายได้ที่มั่นคง ขึ้นได้จริง เกษตรกรมีกินมีใช้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

- ได้เป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรมของชุมชนที่รวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานกับองค์ความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลและเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง

- ได้เห็นเกษตรกรมารวมกลุ่มกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทำให้เกิดความสามัคคีและพลังของชุมชนเกิดการรวมกลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่เข้มแข็ง

- ได้เห็นเกษตรกรมีความรู้ มีทักษะ และสามารถบริหารจัดการฟาร์มของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ชุมชนมีความมั่นคงทางอาหารและเศรษฐกิจ สามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น

4.2.2 ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

1) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

การสละพื้นที่บริเวณรอบศูนย์ในพื้นที่บ้านเพื่อการเรียนรู้ของผู้ที่สนใจ รวมถึงคนในชุมชนที่สนใจเข้ามาศึกษาเรียนรู้

การเป็นประธานคณะกรรมการ ศพก ระดับอำเภอเพื่อวางแผน แก้ไข ปัญหาด้านการเกษตรในระดับอำเภอต่อไป

2) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

- ให้เกษตรกรหรือคนในชุมชนสามารถมาเรียนรู้ใน ศพก. ได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย อีกทั้งยังสามารถใช้สถานที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้

5. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

ทำทุกวันให้ดีที่สุด

ส่วนที่ 4 ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

1. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

คณะกรรมการศูนย์ และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

2. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

การสัมภาษณ์ โดยการตั้งคำถาม

3. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

เกษตรกรมีเวลาจำกัดเนื่องจากเกษตรกรมีงานประจำที่ต้องทำเป็นประจำและต่อเนื่องแล้วต้องเสียสละเวลามาให้ข้อมูลซึ่งประธานก็ยินดีเพื่อการพัฒนาต่อไป

*****หมายเหตุ** 1. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

2. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

ส่วนที่ 5 การสร้างภาคีเครือข่ายในการดำเนินงาน

การเชื่อมโยงเครือข่าย ศพก. เครือข่ายในอำเภอเมืองสมุทรปราการ

โดยมี ศพก.เครือข่าย ในการดำเนินงานที่มีการดำเนินงานร่วมกัน ด้านการผลิต ด้านองค์ความรู้ ด้านการตลาด และด้านอื่นๆ

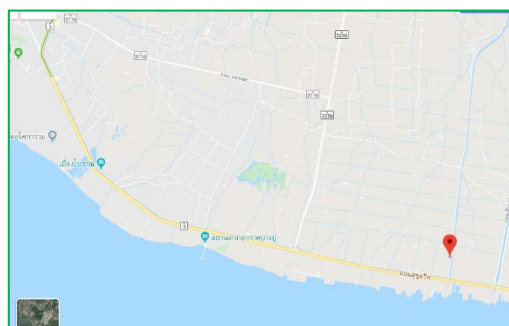
ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงปลาเบญจพรรณ

สินค้าหลัก: ปลาเบญจพรรณ

สถานที่ตั้ง: 1/10 หมู่ที่ 1 ตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

พิกัด: Latitude 13.5132220 Longitude 100.730166 x 687254 y 1494552 zone 47

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายณรงค์ น้อยหุ่น

เบอร์โทรศัพท์ : 080-6153535

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การปลูกไม้ผลบนคันบ่อ

การนำไปใช้ประโยชน์ : เพิ่มการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

หลักสูตรการเรียนรู้ : การปลูกไม้ผลบนคันบ่อ

ฐานการเรียนรู้ที่ 1 การปลูกกล้วยน้ำว้า

ฐานการเรียนรู้ที่ 2 การปลูกมะม่วง

ฐานการเรียนรู้ที่ 3 น้ำหมักชีวภาพ

แปลงเรียนรู้

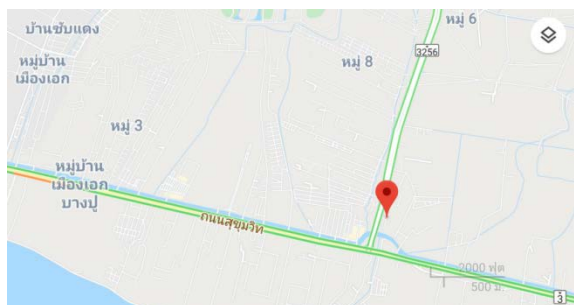
ศูนย์เรียนรู้การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (ไข่เค็ม)

สินค้าหลัก: แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

สถานที่ตั้ง: 121 หมู่ที่ 6 ตำบลแพรกษาใหม่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

พิกัด: Latitude 13.5443659 Longitude 100.69242957 x 683145y 1497970 zone 47

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย: นายสมบัติ รื่นรวย

เบอร์โทรศัพท์: 081-1989485

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การผลิตไข่เค็ม

การนำไปใช้ประโยชน์ : การเสริมรายได้จากผลผลิตทางการเกษตร

หลักสูตรการเรียนรู้ : การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

ฐานการเรียนรู้ ที่ 1 ชื่อฐาน การทำไข่เค็ม

แปลงเรียนรู้

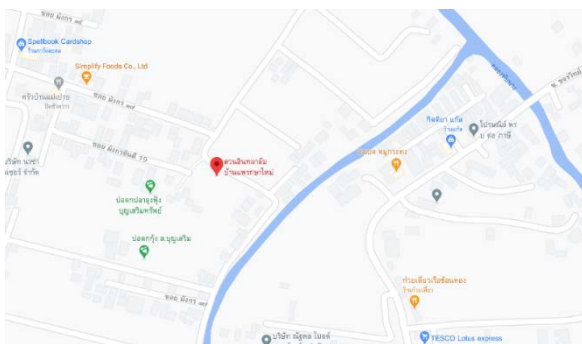
ศูนย์เรียนรู้การปลูกอินทผาลัมกินผลสด

สินค้าหลัก : อินทผลัมทานผลสด

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 172 หมู่ที่ 1 ตำบลแพรกษาใหม่ อำเภอมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

พิกัด : Latitude 13.6006872 Longitude 100.6670586 x680356 y1504182 zone 47

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายกมล สังข์ทอง

เบอร์โทรศัพท์ : 0132 304 081

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การปลูกอินทผลัม

การนำไปใช้ประโยชน์ : การปลูกพืชเศรษฐกิจตัวใหม่เพื่อเสริมรายได้

หลักสูตรการเรียนรู้ : การปลูกอินทผาลัมกินผลสด

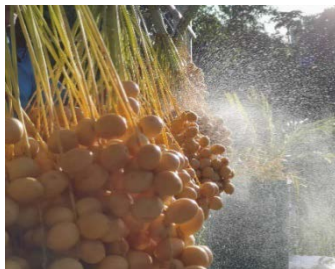
ฐานเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อฐาน การปลูกและดูแลรักษาอินทผาลัม

ฐานเรียนรู้ที่ 2 ชื่อฐาน เทคนิคการผสมเกสรอินทผาลัม

ฐานเรียนรู้ที่ 3 วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตอินทผลัมกินผลสด

แปลงเรียนรู้

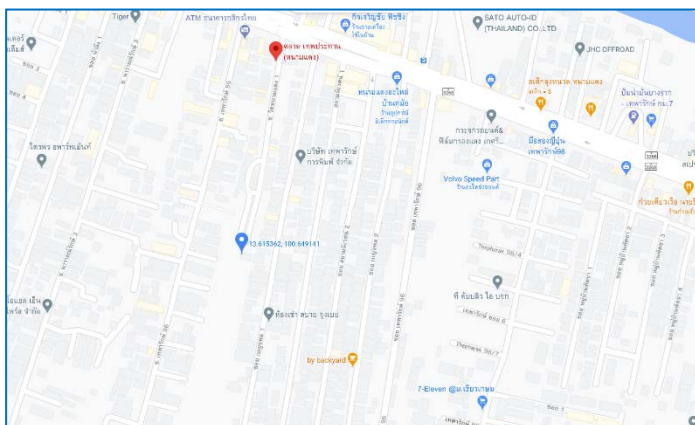
การผลิตกล้วยน้ำว้าคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน

สินค้าหลัก : การผลิตกล้วยน้ำว้า

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 1787/ 8 หมู่ที่ 2 ตำบลเทพารักษ์ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

พิกัด : Latitude 13.6155607 Longitude 100.6491854 x 678410 y 1505814 zone 47

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายชาติรี อยู่วัฒนะ

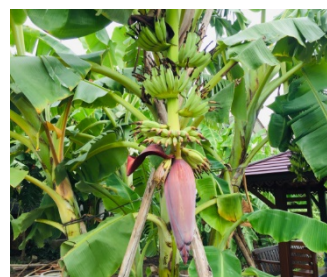
เบอร์โทรศัพท์ : 2858 633 081

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การผลิตกล้วยน้ำว้าแบบปลอดภัย

การนำไปใช้ประโยชน์ : การปลูกและผลิตกล้วยน้ำว้าแบบครบวงจร และเพิ่มรายได้ให้แก่คนในชุมชน

หลักสูตรการเรียนรู้ : การผลิตกล้วยน้ำว้าคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน

ฐานเรียนรู้ที่ ๑ ชื่อฐาน การปลูกและดูแลรักษากล้วยน้ำว้า

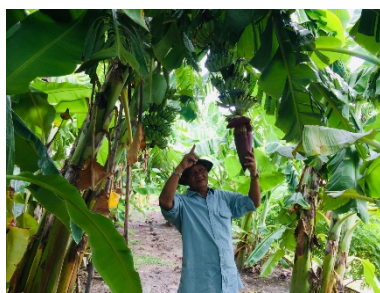
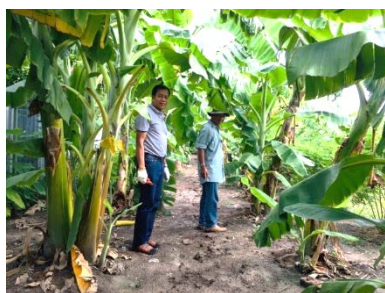
ฐานเรียนรู้ที่ 2 ชื่อฐาน การป้องกันและกำจัดศัตรูกล้วยน้ำว้า

ฐานเรียนรู้ที่ 3 ชื่อฐาน การแปรรูปผลผลิตกล้วยน้ำว้า

แปลงเรียนรู้

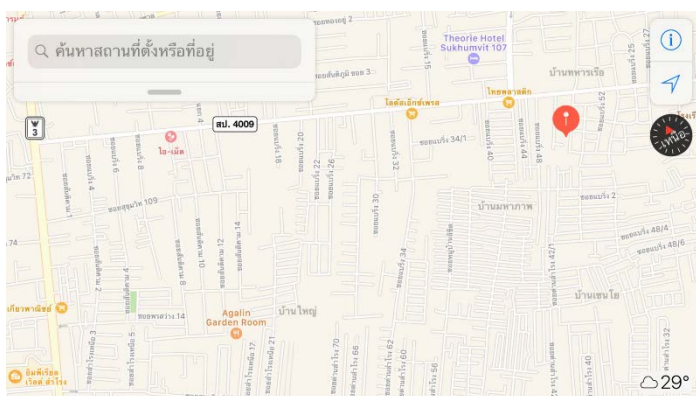
ศูนย์บ่มเพาะ YSF อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

สินค้าหลัก : พืชผักไฮโดรโปนิคส์

สถานที่ตั้ง : 14 หมู่ที่ 2 ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

พิกัด : Latitude 13.6489549 Longitude 100.62042292 x 675274 y 1509488 zone 47

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายรชฏ พึ่งสุข

ที่อยู่ : หมู่ที่ 2 ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

เบอร์โทรศัพท์ : 085-8109572

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การใช้เทคโนโลยี ระบบโรงเรือนอัจฉริยะในการผลิตสินค้าเกษตร

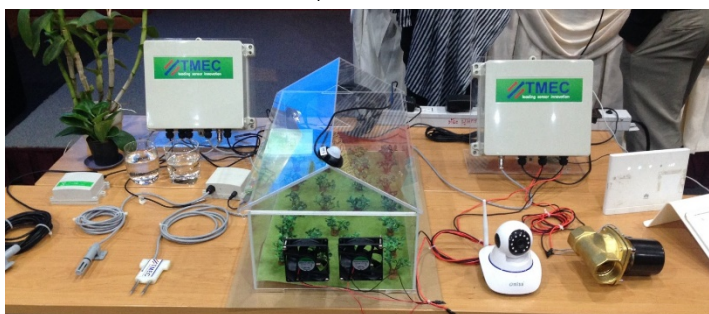
การนำไปใช้ประโยชน์ : การใช้เทคโนโลยี เพื่อให้การผลิตพืชมีความแม่นยำและง่ายขึ้น

หลักสูตรการเรียนรู้ : การใช้เทคโนโลยีในการผลิตสินค้าเกษตร

ฐานการเรียนรู้ที่ 1 การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์

ฐานการเรียนรู้ที่ 2 ระบบอัจฉริยะและการควบคุม

แปลงเรียนรู้ :

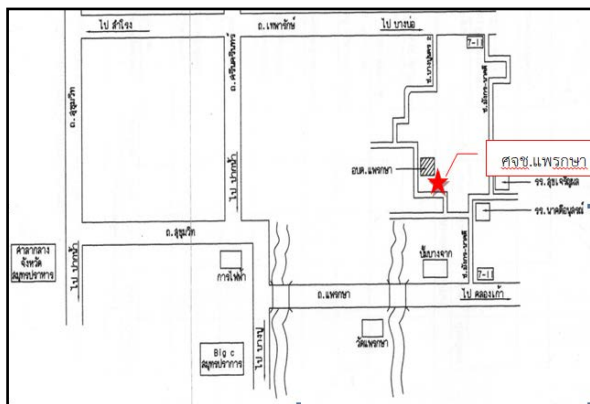
ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลแพรกษา

สินค้าหลัก : การจัดการศัตรูพืช

สถานที่ตั้ง : 542 หมู่ 6 ตำบลแพรกษา อำเภอมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

พิกัด : Latitude 13.5786285 Longitude 100.6511387 x 678650 y 1501730 zone 47

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายไพศาล รักษาวงศ์

สถานที่ตั้ง 542 หมู่ 6 ตำบลแพรกษา อำเภอมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การจัดการศัตรูพืชโดยชีววิธี

การนำไปใช้ประโยชน์ : สามารถควบคุมศัตรูพืชได้อย่างเหมาะสมและปลอดภัยจากสารเคมี

หลักสูตรการเรียนรู้ : การผลิตขยายสารชีวภัณฑ์

ฐานการเรียนรู้ที่ 1 การผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา

ฐานการเรียนรู้ที่ 2 การผลิตขยายเชื้อราบีวเวอเรีย

ฐานการเรียนรู้ที่ 3 การผลิตน้ำหมักจาก พด.7

แปลงเรียนรู้ :

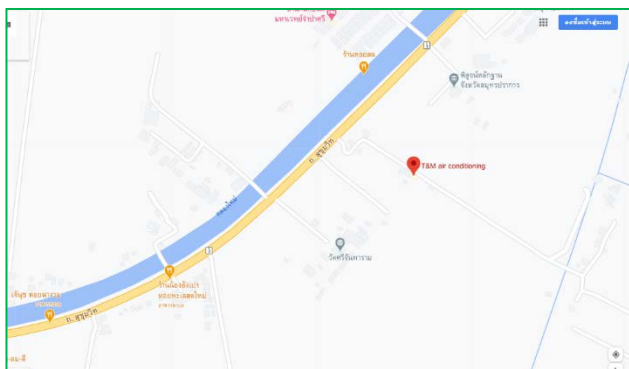
เศรษฐกิจพอเพียงตำบลบางปู

สินค้าหลัก : การทำเกษตรผสมผสาน

สถานที่ตั้ง : 141/1 หมู่ที่4 ตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัด สมุทรปราการ

พิกัด : Latitude 13.50419 Longitude 100.77928 x 692557 y 1493586 zone 47

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายประพนธ์ สีนวม

สถานที่ตั้ง : 141/1 หมู่ที่4 ตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัด สมุทรปราการ

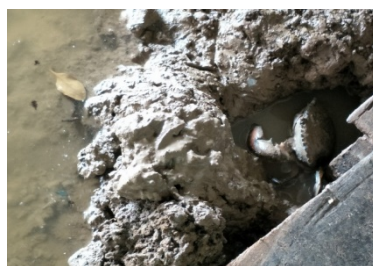
เบอร์โทรศัพท์ : 082-3290808

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การเกษตรแบบผสมผสาน

การนำไปใช้ประโยชน์ : การจัดการพื้นที่การเกษตรได้อย่างเหมาะสม เกื้อกูลกับระบบนิเวศน์ ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

หลักสูตรการเรียนรู้ : การเลี้ยงปูทะเลและเกษตรผสมผสาน

ฐานการเรียนรู้ที่ 1 การเลี้ยงปูทะเล

แปลงเรียนรู้ :

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ประเภทขนม

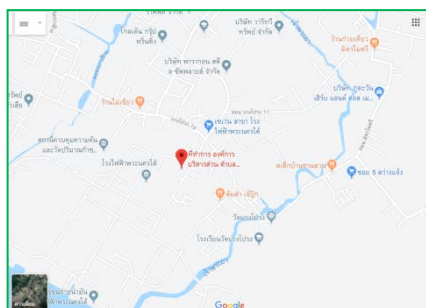
ประเภทศูนย์เครือข่าย : ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตร

สินค้าหลัก : ขนมทองม้วน

สถานที่ตั้ง : 169 หมู่ที่ 1 ตำบลบางโปรง อำเภอมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

พิกัด : Latitude 13.621325 , Longitude 100.562899

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นางสาวบังอร กรุดภู อายุ 74 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 169 หมู่ที่ 1 ตำบล บางโปรง อำเภอ เมืองสมุทรปราการ จังหวัด สมุทรปราการ

เบอร์โทรศัพท์ : 0896617184

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การผลิตขนมมีมาตรฐาน

การนำไปใช้ประโยชน์ : การเพิ่มรายได้จากวัตถุดิบในชุมชน

หลักสูตรการเรียนรู้ : การผลิตขนมให้มีมาตรฐาน

ฐานการเรียนรู้ที่ 1 ชื่อฐาน การทำขนมทองม้วน

แปลงเรียนรู้

ศูนย์เรียนรู้พืชผัก

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชผัก

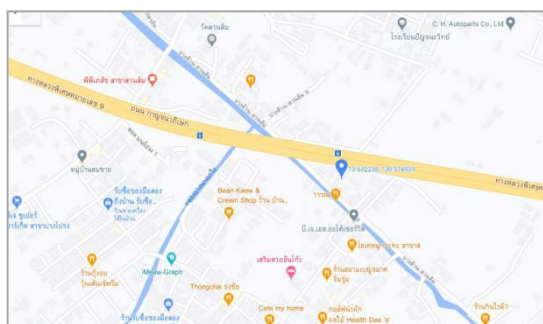
สินค้าหลัก : ผักสลัด

สถานที่ตั้ง : 11 ม.5 บางด้วน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัด สมุทรปราการ

พิกัด : Latitude 13.632228 Longitude 100.57505

x 670481 y 1507600 zone 47

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นางสาวอัมพร น่วมศิริ

อายุ 65 ปี

ที่อยู่ : 11 ม.5 บางด้วน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัด สมุทรปราการ

เบอร์โทรศัพท์ : 080-2093562

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การผักไฮโดรโปนิกส์ และผักในภาชนะ

การนำไปใช้ประโยชน์ : ประยุกต์ใช้การปลูกผักในภาชนะ แบบวิถีชุมชนเมือง

หลักสูตรการเรียนรู้ : การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์และในภาชนะ

ฐานเรียนรู้ที่ 1 ชื่อฐาน การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์

ฐานเรียนรู้ที่ 2 ชื่อฐาน การแปรรูปผลผลิต

แปลงเรียนรู้

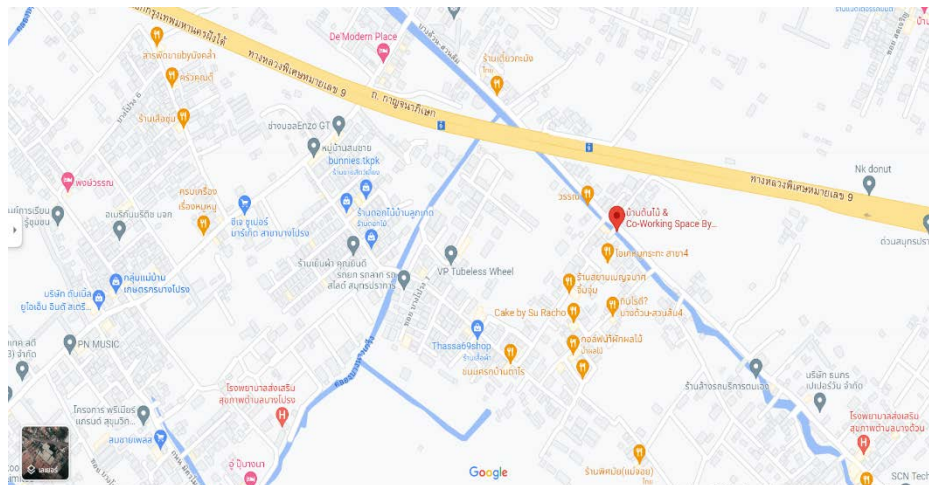
ศูนย์เรียนรู้การเพาะเห็ด

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ศูนย์เรียนรู้พืชผัก

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 142/2 หมู่ที่ 1 ตำบลบางด้วน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

พิกัด : Latitude 13.6314988 Longitude 100.5731496 Zone 47

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นางสาวชฎาพร ชมพูแสง อายุ 31 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 14/2 หมู่ที่ 1 ตำบลบางด้วน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

เบอร์โทรศัพท์ : 0841393602

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย ใช้เทคโนโลยี smart farming เพื่อดูแลโรงเห็ด

การนำไปใช้ประโยชน์ : การสร้างรายได้จากการเพาะเห็ดแบบครบวงจร

- หลักสูตรการเรียนรู้ :
1. การเพาะเห็ดนางฟ้า เห็ดหูหนู
 2. การผลิตเห็ดปลอดภัยได้มาตรฐาน
 3. การปลูกผักสวนครัวเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน
 4. การปลูกไม้ประดับเพื่อเพิ่มรายได้

ฐานการเรียนรู้ : 1. การเพาะเห็ด

2. การปลูกไม้ประดับเพื่อเพิ่มรายได้

แปลงเรียนรู้:

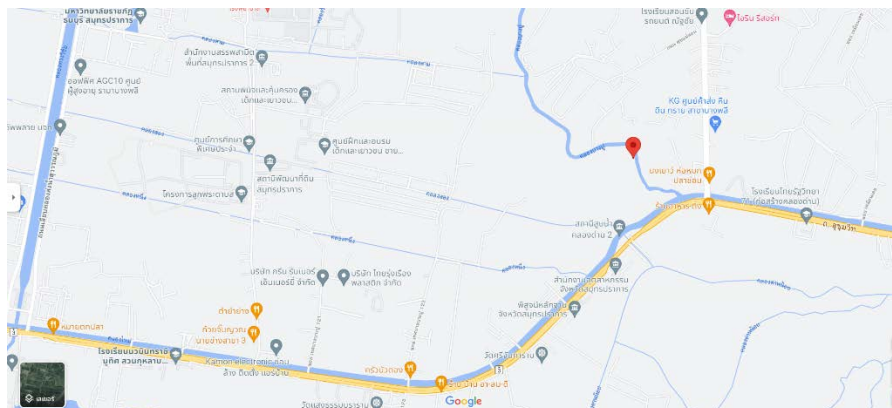
ศูนย์เรียนรู้มะม่วง

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ 68 หมู่ที่ 4 ตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

พิกัด : Latitude 13.515440 Longitude , 100.783783 xy Zone 47

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นางเพลินนภา ทัดสอน อายุ 60 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 68 หมู่ที่ 4 ตำบลบางปู อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

เบอร์โทรศัพท์ : 095-7085749

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : การผลิตมะม่วงที่มีคุณภาพ

การนำไปใช้ประโยชน์ : การสร้างรายได้เสริมจากคั่นบ่อ ใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

หลักสูตรการเรียนรู้ : 1. การปลูกมะม่วงบนคั่นบ่อ
2. การป้องกันกำจัดศัตรูมะม่วง
3. การผลิตน้ำหมักชีวภาพเพื่อลดต้นทุนการผลิต

ฐานการเรียนรู้ : 1. การปลูกและดูแลรักษามะม่วง

2. การผลิตน้ำหมักชีวภาพเพื่อลดต้นทุนการผลิต

แปลงเรียนรู้อ :

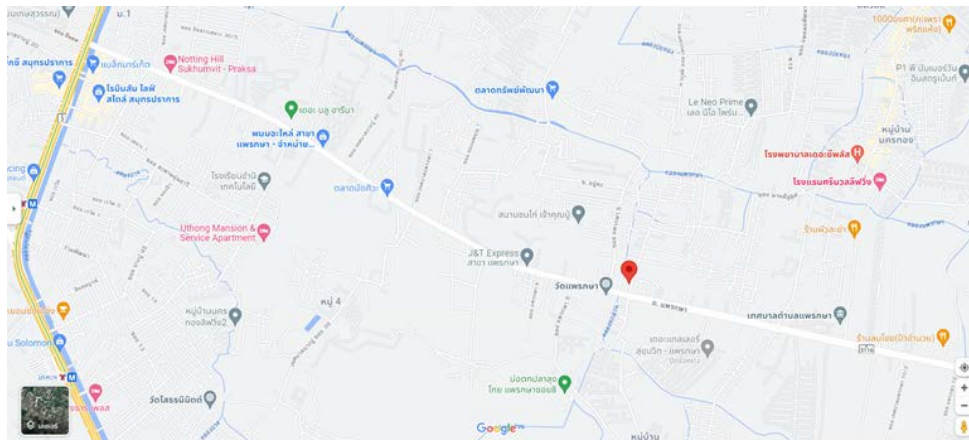
ศูนย์เรียนรู้ไม้กระถาง

ประเภทศูนย์เครือข่าย : ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ดอกไม้ประดับ

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ หมู่ที่ 3 ตำบลแพรกษา อำเภอมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

พิกัด : Latitude 13.573021 Longitude 100.641136 x y Zone 47

แผนที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อประธานศูนย์เครือข่าย : นายสุทนต์ วงศ์ศิริ อายุ 56 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 47/1 หมู่ที่ 3 ตำบลแพรกษา อำเภอมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

เบอร์โทรศัพท์ : 0815841513

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เครือข่าย : สร้างมูลค่าเพิ่มให้ต้นไม้โดยการนำมาทำรูปทรงให้สวยงาม

การนำไปใช้ประโยชน์ : 1. การเปลี่ยนวิธีการขายต้นไม้ ให้ผู้ใช้หรือมีทางเลือกในการรักษาสีและลวดลาย

2. เพื่อใช้เองประหยัดค่าพวงหรีดโดยใช้ต้นไม้ที่เรามีอยู่ และต้องการให้วัดมีต้นไม้เพื่อให้เกิดความสวยงาม

3. เพิ่มช่องทางการขายให้เกษตรกรที่ทำไม้ประดับได้มีการขายมากขึ้น

หลักสูตรการเรียนรู้ : การปลูกไม้ประดับเพื่อเพิ่มรายได้

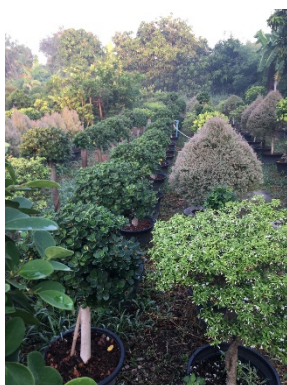
ฐานการเรียนรู้ : 1. การตัดแต่งกิ่ง

2. การขยายพันธุ์พืช

แปลงเรียนรู้ :

การเชื่อมโยงกับเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนและหน่วยงานอื่นๆทั้งนอกและในพื้นที่

- วิสาหกิจชุมชนศูนย์เรียนรู้เกษตรบางปู ซึ่งนายประหยัด จันดา เป็นประธาน ซึ่งทำงานและดำเนินกิจกรรมที่เชื่อมโยงกัน
- วิสาหกิจชุมชนบ้านสวนคลองเกลือ โดยศูนย์ให้ใช้สถานที่ในการอบรม ถ่ายทอดความรู้ของกลุ่ม การประชุมกลุ่ม และสถานที่ในการจำหน่ายสินค้า
- วิสาหกิจชุมชนบายนศรีบางปู โดยศูนย์ให้ใช้สถานที่ในการผลิตสินค้า และการอบรมของกลุ่ม รวมถึงสถานที่ในการจำหน่ายสินค้า
- ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบางปู โดยเป็นสถานที่อบรมถ่ายทอดความรู้และแปลงสำรวจโรคและแมลงศัตรูพืช
- ศพก.อำเภอพระประแดง เป็นเครือข่ายด้านการตลาด และการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านไม้ดอกไม้ประดับ

